

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ
Бр. 4-00-128/2018
Датум, 26.04.2018. године
Београд

ОБЈАВЉЕНО НА WEB ПРЕЗЕНТАЦИЈИ И ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ ДАНА 13.08.2018.
ДАТУМ ИСТЕКА РОКА КАДА СЕ ОБАВЕШТЕЊЕ СМАТРА ИЗВРШЕНИМ 28.08.2018. год.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева Радње за монтажу индустријских машина „Proces inzenjering“ Београд, Врчин, ул. Степе Степановића бр. 8, поднетом у отвореном поступку ради закључења оквирног споразума јавне набавке радова – реконструкције и уградње система даљинског надзора и управљања (СДУ) у електроенергетским објектима (ЕЕО) на подручју „ЕПС Дистрибуција“ Београд, ЈН бр. 85-17, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 28.12.2017. године, наручиоца Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, ул. Масарикова бр. 1-3, у већу састављеном од председнице Републичке комисије Хане Хукић, као председнице већа, чланице Републичке комисије Јелене Стојановић и чланице Републичке комисије Светлане Ражић, као чланова већа, на основу чл. 139. и 146. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“ бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015, у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 26.04.2018. године, доноси је:

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ захтев за заштиту права подносиоца захтева Радње за монтажу индустријских машина „Proces inzenjering“ Београд, Врчин, поднет у отвореном поступку ради закључења оквирног споразума јавне набавке радова – реконструкције и уградње система даљинског надзора и управљања (СДУ) у електроенергетским објектима (ЕЕО) на подручју „ЕПС Дистрибуција“ Београд, ЈН бр. 85-17, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 28.12.2017. године, наручиоца Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца захтева Радње за монтажу индустријских машина „Proces inzenjering“ Београд, Врчин, за накнаду трошкова поступка заштите права, као неоснован.

Образложење

У отвореном поступку ради закључења оквирног споразума јавне набавке радова – реконструкције и уградње система даљинског надзора и управљања (СДУ) у електроенергетским објектима (ЕЕО) на подручју „ЕПС Дистрибуција“ Београд, ЈН бр. 85-17, за који је позив за подношење понуда објављен на Порталу јавних набавки дана 28.12.2017. године, наручиоца Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: наручилац) заинтересовано лице Радња за монтажу индустријских машина

„Proces inženjering“ Београд, (у даљем тексту: подносилац захтева), поднело је наручиоцу дана 29.01.2018. године, захтев за заштиту права.

У поднетом захтеву за заштиту права подносилац захтева је истакао да је наручилац сачинио предметну конкурсну документацију супротно одредбама ЗЈН, наводећи:

- да је наручилац тиме што је конкурсном документацијом захтевао комуникационе протоколе фаворизовао одређеног произвођача ИМП „Automatika“ d.o.o. Београд и онемогућио осталим понуђачима да учествују у предметном поступку јавне набавке. Наиме, према тврдњи подносиоца захтева не постоји такво техничко решење које у једном електроенергетском објекту може да подржи 10 протокола истовремено и само произвођач ИМП „Automatika“ d.o.o. Београд може да испуни захтев за конкурсном документацијом захтеваним протоколима, а посебно имајући у виду да скуп свих захтеваних протокола наручилац нема ни у једном од електроенергетских објеката;

- да наручилац конкурсном документацијом није захтевао атест, сертификат или било који други документ којим се доказује квалитет понуђеног производа иако је наручилац кроз „све своје набавке“ захтевао достављање (типских тестова, сертификата...) за сваки значајан комад опреме који набавља у коју групу по оцени подносиоца захтева спада и RTU. Такође, наручилац се у одговору на појашњење конкурсне документације изјаснио да му такви документи нису потребни и да ће се кроз реализацију уговора (FAT и SAT процедуре) уверити да ли су испоручени уређаји одговарајући на који начин је по оцени подносиоца захтева унапред дао до знања са којим понуђачем ће закључити уговор. Осим наведеног по оцени подносиоца захтева наручилац се „коцка са квалитетом и функционалношћу уређаја које би могао да добије“;

- да је наручилац у потпуности преписао спецификацију уређаја преферираног произвођача ИМП „Automatika“ d.o.o. Београд на који начин је ограничио конкуренцију међу понуђачима и фаворизовао поменутог произвођача. Такође је навео да је наручилац кроз питања и одговоре уклонио захтев за ауторизацију и уместо експлицитно наведеног типа и модела произвођача оставио је могућност да понуђачи понуде „одговарајући“ уређај не наводећи никакве техничке захтеве;

- да није јасно зашто наручилац предметну јавну набавку спроводи као оквирни споразум када су у оквиру обрасца структуре цене јасно дефинисане захтеване количине.

Из напред наведених разлога, подносилац захтева је предложио да се поднети захтев за заштиту права усвоји, те је поставио захтев да му наручилац надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 250.000,00 динара на име таксе плаћене за поднети захтев за заштиту права.

Дана 05.02.2018. године подносилац захтева је доставио Републичкој комисији допуну захтева за заштиту права указујући да је наручилац у додатним појашњењима конкурсне документације објављеним на Порталу јавних набавки дана 01.02.2018. године избацио одређени број трафостаница, услед чега је смањио и обим радова и опреме који би требало да буду испоручени, а да притом није смањио укупну вредност предметне јавне набавке што по оцени подносиоца захтева представља злоупотребу буџетских средстава.

Републичка комисија је дана 08.02.2018. године примила одговор на захтев за заштиту права наручиоца уз који је достављена документација у вези са предметним поступком јавне набавке. У наведеном одговору на захтев за заштиту права наручилац је навео да је у оквиру техничких захтева недвосмислено тражио поред осталих услова да понуђена опрема поседује и комуникационе протоколе који су већ имплементирани у електроенергетским објектима ЕПС Дистрибуција. Према том захтеву тражени су следећи протоколи: IEC 61850 међународни стандард, IEC 60870-5-101/103/104 међународни стандард, SPA произвођачки протокол фирме АББ, ASEA/SINDAC9000 произвођачки протокол фирме Кончар, RC1 произвођачки протокол фирме СРЦ СОФТ, NEO2000, произвођачки протокол фирме ИСКРА, MODBUS међународни стандард, DNP3 међународни стандард. Из наведеног како истиче

наручилац произилази да је један број конкурсном документацијом захтеваних протокола прихваћен као међународни стандард за објекте електропривреде, један број се као MODBUS користи у процесној индустрији, а остали протоколи су произвођачки. У вези са наведеним наручилац је истакао да ИМП „Automatika“ није власник ни једног од конкурсном документацијом захтеваних протокола. Даље је навео да је имплементација наведених протокола неопходна у опремању електроенергетских објеката наручиоца. Такође је наручилац истакао да се тражени услови за комуникационе протоколе могу испунити на један од следећа два начина: на први начин произвођач опреме може према свима доступној документацији за тражене протоколе да направи софтверски програм и угради у уређај и на други начин да купи библиотечне функције за тражене протоколе и угради у уређај.

Даље је наручилац истакао да до сада није тражио сертификат за IEC 61850 за даљинске станице у систему даљинског управљања. Наиме, проширење и имплементација SCADA система и микропроцесорских заштитних уређаја MPZU, инвертори, прекида и сл. нису предмет ове јавне набавке, па су због тога тражени протоколи да би потенцијални понуђачи били независни од испоручиоца постојећих SCADA система и MPZU, што је и више пута кроз одговоре на питања дефинисано. Што се тиче квалитета испоручене опреме, наручилац је истакао да се исто доказује на основу захтева дефинисаних конкурсном документацијом, достављањем документације приликом испоруке и провером испоручене опреме прво на ФАТ (фабричко тестирање), а финално на САТ (тестирање на напон инсталације) и за време гарантног периода. Све наведено је према указивању наручиоца гаранција квалитета испоручене опреме.

Даље је наручилац навео да је из конкурсне документације избацио захтев да понуђачи у понуди доставе „Ауторизације произвођача“ тако да остаје нејасно који је члан ЗЈН у конкретном случају прекршен. Осим тога наручилац је навео да је конкурсном документацијом дефинисао техничке карактеристике као минимум који захтевана опрема мора да испуни уз додатак „или еквивалентно“, те да је стога у потпуности поступио у складу са ЗЈН у погледу начина на који је дефинисао конкурсном документацијом захтеване техничке карактеристике.

Даље је наручилац навео да је на јасан и недвосмислен начин дефинисао да предметну јавну набавку спроводи као оквирни споразум. Такође је јасно дефинисао да су дате количине само оквирног карактера, а да ће стварне количине бити дефинисане нарудбеницом, у зависности од потреба наручиоца.

Републичка комисија је, испитујући основаност предметног захтева за заштиту права, а након прегледа достављене документације о наведеном поступку јавне набавке, одлучила као у изреци решења из следећих разлога:

Републичка комисија је најпре разматрала навод подносиоца захтева којим је истакао да је наручилац тиме што је конкурсном документацијом захтевао комуникационе протоколе фаворизовао подређеног произвођача ИМП „Automatika“ d.o.o. Београд и онемогућио осталим понуђачима да учествују у предметном поступку јавне набавке. Наиме, према тврдњи подносиоца захтева не постоји такво техничко решење које у једном електроенергетском објекту може да подржи 10 протокола истовремено и само произвођача ИМП „Automatika“ d.o.o. Београд може да испуни захтев за конкурсном документацијом захтеваним протоколима, а посебно имајући у виду да скуп свих захтеваних протокола наручилац нема ни у једном од електроенергетских објеката.

Увидом у конкурсну документацију и то у део под називом „Технички захтеви“, утврђено је да је наручилац под тачком 3.2.1 предвидео да предметну јавну набавку обухвата Реконструкција и унапређење постојећих СДУ у ЕЕО ТС 110/x kV, због повећања поузданости и повезивање са новоуграђеним микропроцесорским заштитно – управљачким уређајима (МПЗУ). Као дистрибутивна подручја у оквиру којих ће се вршити Реконструкција и унапређење постојећих СДУ у ЕЕО ТС 110/x kV, као и прилагођавање постојећих ЕЕО 110/x

kV и TC 35/x kV и укључење у СДУ надлежног центра управљања наручилац је као Дистрибутивна подручја навео Нови Сад, Београд, Крагујевац, Краљево и Ниш, која подручја такође обухватају и прецизно наведене ТС у оквиру којих ће се такође набављати опрема, софтвери и радови за уградњу компонената СДУ по ТС 110/x kV у оквиру поменутих Дистрибутивних подручја. У оквиру сваког од дистрибутивних подручја наручилац је предвидео и инсталацију стандардних протокола за комуникацију са МПЗУ и надређеним центром управљања (IEC 61850, IEC 60870-5-101/103/104, SPA, ASEA/SINDAC 9000, RC1, NEO2000, MODBUS и DNP3).

Увидом на Портал јавних набавки утврђено је да је на указивање заинтересованог лица: „да на тржишту не постоји ни један други произвођач осим IMP „Automatika“ који може да испуни све стандардне и нестандартне протоколе на једној даљинској станици, те да је самим тим захтев наручиоца тенденциозно написан како би фаворизовао произвођача IMP „Automatika“, уз инсистирање заинтересованог лица да се уклоне нестандартни протоколи“ наручилац је дана 15.01.2018. године објавио на Порталу јавних набавки следећи одговор: „да су предметни протоколи конкретно SPA (произвођачки протокол фирме ABB), ASEA/SINDAC 9000 (произвођачки протокол фирме Кончар), NEO2000 (произвођачки протокол фирме ИСКРА), RC1(произвођачки протокол фирме SCR soft) и да су као такви документовани и доступни било ком понуђачу, те да није ограничена конкуренција међу понуђачима. Такође је утврђено да је дана 25.01.2018. године наручилац објавио одговор следеће садржине: да предметна јавна набавка није покренута ни за поједина дистрибутивна подручја ни за поједине трафо станице, већ да је предметна набавка дефинисана за јединствен развој, одржавање и резервне делове за систем даљинског надзора и управљања. Стога је један од циљева јавне набавке управо уједначавање опреме за систем даљинског надзора и управљања на нивоу „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд.

Чланом 10. став. 2. ЗЈН прописано је да наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума.

Чланом 70. став 1. прописано је да техничке спецификације и пројектна документација, у смислу овог закона, представљају техничке захтеве који су обавезни и саставни део конкурсне документације у којима су предвиђене описане карактеристике добара услуга или радова. Оне морају омогућити да се добра, услуге или радови који се набављају опишу на начин који је објективан и који одговара потребама наручиоца.

Дакле, приликом припремања конкурсне документације наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума. Међутим, наручилац није обавезан да захтеве у конкурсној документацији дефинише тако да постављене захтеве може да испуни свако заинтересовано лице, већ је потребно да исте одреди тако да буду у складу са његовим објективним потребама, а да при том не ограничи конкуренцију.

У конкретном случају Републичка комисија налази да подносилац захтева пре свега није доказао основаност своје тврдње да само један произвођач IMP „Automatika“ може да испуни захтев за конкурсном документацијом захтеваним протоколима односно да изврши инсталацију стандардних протокола за комуникацију са МПЗУ и надређеним центром управљања (IEC 61850, IEC 60870-5-101/103/104, SPA, ASEA/SINDAC 9000, RC1, NEO2000, MODBUS и DNP3). Наиме, подносилац захтева своју тврдњу, да наручилац захтевајући инсталацију одређеног броја стандардних протокола и то протокола (IEC 61850, IEC 60870-5-101/103/104, SPA, ASEA/SINDAC 9000, RC1, NEO2000, MODBUS и DNP3), може да испуни само један произвођач није доказао нити једним адекватним доказом. Подносилац захтева исту тврдњу базира на томе „да не постоји такво техничко решење да у једном

електроенергетском објекту може да буде примењено 10 протокола истовремено“. Међутим, по оцени Републичке комисије из садржине поднетог и разматраног захтева за заштиту права наведена тврдња подносиоца захтева је у конкретном случају неоснована из више разлога. Наиме, наручилац је у више наврата кроз појашњења конкурсне документације, а потом и у одговору на захтев за заштиту права, навео да је имплементација конкурсном документацијом стандардних протокола неопходна у опремању електроенергетских објеката, што по оцени Републичке комисије представља објективну потребу наручиоца за инсталацијом одређеног броја стандардних протокола и није противно одредбама ЗЈН уколико истим није неоправдано ограничена конкуренција међу понуђачима. У вези са тим, а као аргумент да није ограничена конкуренција наручилац је навео да су конкурсном документацијом захтевани протоколи прихваћени као међународни стандард, затим да се један број као MODBUS користи у процесној индустрији, а остали протоколи као произвођачки протоколи и то SPA (произвођачки протокол фирме ABB), ASEA/SINDAC 9000 (произвођачки протокол фирме Кончар), NEO2000 (произвођачки протокол фирме ИСКРА) и RC1(произвођачки протокол фирме SCR soft). С обзиром на наведено наручилац је истакао да IMP „Automatika“ није власник ниједног од конкурсном документацијом захтеваних протокола и да су такви стандарди доступни било ком понуђачу. Имајући у виду овакву аргументацију наручиоца, Републичка комисија је исту оценила као основану посебно имајући у виду да инсталација протокола у конкретном случају подразумева подршку одређених стандарда IEC 61850, IEC 60870-5-101/103/104, SPA, ASEA/SINDAC 9000, RC1, NEO2000, MODBUS и DNP3, са чијом садржином понуђачи имају могућност да буду унапред упознати. Осим наведеног наручилац је истакао да се тражени услови за комуникационе протоколе могу испунити на један од следећа два начина: на први начин тако што произвођач опреме може према свима доступној документацији за тражене протоколе да направи софтверски програм и угради у уређај или да купи библиотечне функције за тражене протоколе и угради у уређај. Овако опредељена два начина, на која указује наручилац, по оцени Републичке комисије нису противна претходно изнетој аргументацији о доступности стандарда било ком понуђачу што конкретно значи да је инсталација стандардних протокола који су захтевани конкурсном документацијом IEC 61850, IEC 60870-5-101/103/104, SPA, ASEA/SINDAC 9000, RC1, NEO2000, MODBUS и DNP3 могућа на основу јавно доступних података (тј. података из самих стандарда) сходно чијој садржини понуђачи имају могућност да сачине софтверски програм и исти уграде у уређај.

Имајући у виду с једне стране пружену аргументацију наручиоца како у појашњењима конкурсне документације, а посебно у одговору на захтев за заштиту права, а с друге стране само опречну тврдњу подносиоца захтева, коју није поткрепио нити једним адекватним доказом, у погледу ограничења конкуренције услед захтева за оспореним протоколима, не може се утврдити да је наручилац поступио у супротности са одредбама члана 10. ЗЈН. Републичка комисија налази да се приликом описивања и дефинисања оспорених техничких спецификација наручилац водио својим објективним потребама, које је образложио уз указивање да је предметна набавка дефинисана за јединствен развој, одржавање и уједначавање опреме за систем даљинског надзора и управљања на нивоу „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, док са друге стране подносилац захтева није доказао своју тврдњу да инсталацију протокола може да испуни само један произвођач. Имајући у виду наведено Републичка комисија је разматрани навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Даље је Републичка комисија разматрала навод подносиоца захтева којим је указао да је наручилац у потпуности преписао спецификацију уређаја преферираног произвођача IMP „Automatika“ д.о.о. Београд на који начин је ограничио конкуренцију међу понуђачима и фаворизовао поменутог произвођача. Такође је навео да је наручилац кроз питања и одговоре уклонио захтев за ауторизацију и уместо експлицитно наведеног типа и модела произвођача

оставио је могућност да понуђачи понуде „одговарајући“ уређај не наводећи никакве техничке захтеве.

Увидом у податке на Порталу јавних набавки утврђено је да је на указивање заинтересованог лица: „да је супротно чл. 71. и 72. ЗЈН уколико наручилац условљава понуђаче да нуде добра ИМП „Automatika“ уместо да омогући понуђачима да понуде одговарајућа добра“ наручилац дана 19.01.2018. године објавио на Порталу јавних набавки следећи одговор: „да се прихвата примедба заинтересованог лица и да ће уз сваку ставку добара из техничких спецификација (која је дефинисана описом или шифром произвођача Михаило Пупин Аутоматика) бити наведено „или еквивалентно“.

Такође је утврђено да је наручилац дана 22.01.2018. године на Порталу јавних набавки објавио Измене и допуне конкурсне документације при чему је у Обрасцу структуре цене за сваку од ставки опреме коју набавља у предметном поступку јавне набавке, а које су биле описане или имале шифру произвођача Михаило Пупин Аутоматика, дефинисао тако што је поред тога што је навео њихове ознаке (нпр. АТП, ДИС, ДОР, орман CPU RTL и др.) и додао и речи „или еквивалентно“.

Чланом 71. став 1. тачка 1. ЗЈН прописано је да наручилац може да одреди техничке спецификације са позивом на техничке спецификације из члана 70. овог закона и на српске, европске, међународне или друге стандарде и сродна документа, тако да свако позивање мора да буде праћено речима „или одговарајуће“, затим тачком 2. истог става је прописано да техничке спецификације може да одреди у виду карактеристика или функционалних захтева, који могу укључивати и еколошке карактеристике и захтеве у погледу енергетске ефикасности и који морају бити довољно прецизни и јасни како би понуђачи могли да припреме одговарајуће понуде, а наручиоци да набаве добра, услуге или радове који су у складу са њиховим објективним потребама, док је тачком 3. истог става прописано да техничке спецификације може да одреди у виду карактеристика или функционалних захтева на начин како је одређено у тачки 2) овог става са позивом на спецификације и стандарде или сродна документа из тачке 1) овог става који се сматрају оборивом претпоставком испуњености таквих карактеристика или функционалних захтева и на крају тачком 4. истог става је прописано да техничке спецификације може да одреди упућивањем на спецификације и стандарде или сродна документа из тачке 1) овог става за одређене карактеристике и упућивањем на карактеристике или функционалне захтеве из тачке 2) овог става.

На основу претходно цитиране одредбе произилази да у одређивању техничких спецификација, наручилац полази пре свега од својих објективних потреба. Дакле, да објективан опис техничких спецификација и потребе наручиоца представљају полазну основу у дефинисању техничких захтева исто произилази из члана 70. став 1. ЗЈН у којем је наведено да техничке спецификације морају омогућити да се добра која се набављају опишу на начин који је објективан и који одговара потребама наручиоца. У конкретном случају неспорно је да је у одговору на захтев за заштиту права наручилац навео да је техничке спецификације предметних добара јавне набавке дефинисао као минималне захтеве које поред описаних техничких карактеристика имају наведено „или еквивалентно“.

Наиме, у конкретном случају наручилац је техничке карактеристике (спецификацију) опреме коју набавља дефинисао тако што је поред тога што је што је навео њихове ознаке (нпр. АТП, ДИС, ДОР, орман CPU RTL и др.) и додао речи „или еквивалентно“. Такође, наручилац је техничке карактеристике (спецификацију) добара које набавља представио кроз минималне захтеве који морају бити испуњени од стране понуђача, коју чињеницу је потврдио у одговору на захтев за заштиту права.

Дакле, по оцени Републичке комисије наручилац је, у складу са својим потребама техничке карактеристике добара које набавља поставио као минимум услова које понуђено добро треба да испуни, не значи да тај минимум захтева не могу да испуне и други понуђачи који могу да понуде одговарајући производ. Услед наведеног, као и чињенице да је

подносилац захтева у поднетом захтеву за заштиту права указао да је наручилац ограничио конкуренцију међу понуђачима, и фаворизовао произвођача ИМР „Automatika“, а да притом није доказао основаност своје тврдње да само један произвођач ИМР „Automatika“ може да испуни техничке захтеве из конкурсне документације, то је Републичка комисија наведену тврдњу оценила као неосновану.

Наиме, Републичка комисија је имала у виду и то да је наручилац у предметном поступку јавне набавке техничке карактеристике (спецификацију) опреме коју набавља дефинисао тако што је као карактеристику добра које набавља навео њихове ознаке (нпр. АТП, ДИС, ДОР, орман CPU RTL и др.) и додао речи „или еквивалентно“. Околност да је наручилац у конкретном случају дефинисао техничке спецификације добра које набавља и навео њихове ознаке (нпр. АТП, ДИС, ДОР и др), по оцени Републичке комисије, исти је поступио у складу са одредбом члана 72. став 3. ЗЈН имајући у виду да сходно истој наручилац има могућност да у ситуацији када не може да опише предмет уговора на начин да спецификације буду довољно разумљиве понуђачима, да сходно члану 72. став 1. и став 2. и став 4. ЗЈН дефинише техничке спецификације навођењем робног знака, патента или типа, посебно порекло или производњу уз навођење речи „или одговарајуће“. У конкретном случају наручилац је уместо да детаљно опише техничке карактеристике добара које набавља исте дефинисао тако што је навео њихове ознаке (нпр. АТП, ДИС, ДОР, орман CPU RTL и др.) и додао речи „или еквивалентно“. Имајући у виду наведено, као и чињеницу да се наручилац позвао и омогућио понуђачима да понуде добро које је или одговарајуће по оцени Републичке комисије није поступио противно одредбама ЗЈН у делу који се односи на одређивање техничких спецификација. Стога, Републичка комисија указује да околност да је навођењем ознака као нпр. АТП, ДИС, ДОР, орман CPU RTL и др, евентуално фаворизован одређени произвођач односно да исти представљају карактеристике произвођача ИМР „Automatika“, а коју околност подносилац захтева није успео да докаже, не значи да је истовремено и ограничена конкуренција и онемогућено учешће већем броју понуђача да учествује у предметном поступку јавне набавке будући да је наручилац поред наведених ознака у складу са чланом 72. став 4. ЗЈН навео речи „или одговарајуће“. Услед наведеног, Републичка комисија је разматрани навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Даље је Републичка комисија разматрала навод подносиоца захтева којим је истакао да наручилац конкурсном документацијом није захтевао атест, сертификат или било који други документ којим се доказује квалитет понуђеног производа иако је наручилац кроз „све своје набавке“ захтевао достављање (типских тестова, сертификата...) за сваки значајан комад опреме који набавља у коју групу по оцени подносиоца захтева спада и RTU. Такође, наручилац се у одговору на појашњење конкурсне документације изјаснио да му такви документи нису потребни и да ће кроз реализацију уговора (FAT и SAT процедуре) уверити да ли су испоручени уређаји одговарајући на који начин је по оцени подносиоца захтева унапред дао до знања са којим понуђачем ће закључити уговор. Осим наведеног по оцени подносиоца захтева наручилац се „коцка са квалитетом и функционалношћу уређаја које би могао да добије“.

Увидом у конкурсну документацију утврђено је да је наручилац предвидео достављање документације приликом реализације предмета јавне набавке. Наиме, приликом реализације предмета набавке изабрани понуђач је дужан да испоручи следеће: документацију за сву испоручену опрему са техничким карактеристикама и упутством за руковање, документацију за испоручени софтвер (корисничко упутство и упутство за систем инжењера) уколико постоји разлика у односу на постојећи и документацију изведеног стања за монтажне радове у ЕЕО. Затим је наручилац предвидео да „Функционално испитивање опреме и укључење у СДУ“ подразумева испитивање опреме пред пуштање под напон, проверу свих функција испоручене и монтиране опреме ради укључења опреме у СДУ, у складу са техничком спецификацијом и обрасцем структуре цене. Функционално испитивање опреме пред

укључење у СДУ ће обавити изабрани понуђач, сукцесивно, одмах по завршетку радова по свакој издатој наруџбеници и то пре или у склопу обављања пријема изведених радова. Након завршеног функционалног испитивања опреме пред укључење у СДУ изабрани понуђач ће обавестити наручиоца и предати му извештај о успешно извршеном испитивању. Наручилац ће извршити поново испитивање пред укључење у СДУ. Изабрани Понуђач је дужан да одмах отклони све евентуалне недостатке и примедбе које утврди Наручилац. На крају је предвиђен Пријем изведених радова о чему се сачињава Записник о пријему изведених радова. Гарантни рок за изведене радове, испоручену опрему и софтвер је најмање 1 (једна) година од дана потписивања Записника о функционалном испитивању/Записника о пријему изведених радова.

Увидом у податке објављене на Порталу јавних набавки утврђено је да је наручилац дана 25.01.2018. године у оквиру документа насловљеног „Додатне информације и појашњења у вези са припремањем понуде“ навео „да се доказивање квалитета врши обострано од стране наручиоца и испоручиоца опреме у складу са садржином наведеном у оквиру позиције „Интеграција система, функционално испитивање и укључење у СДУ“ што подразумева ФАТ и САТ процедуре. Такође је наручилац навео да за предметну јавну набавку није потребно доставити сертификат“.

Републичка комисија указује да техничке спецификације, сходно члану 70. став 1. ЗЈН, представљају саставни део конкурсне документације и омогућавају да се предмет јавне набавке опише на начин који је објективан и који одговара потребама наручиоца и да сходно члану 70. став 4. ЗЈН наведе техничке спецификације у конкурсној документацији која се односи на сваку појединачну јавну набавку, што је наручилац у конкретном случају и предвидео. Околност да је наручилац у неком од претходних поступака јавне набавке захтевао од понуђача врсту доказа на коју указује подносилац захтева не представља обавезу да наручилац и у предметном поступку јавне набавке захтева исту такву врсту доказа. Посебно је неоправдано да наручилац захтева врсту доказа на којој инсистира подносилац захтева будући да се није определио да техничке спецификације дефинише са позивом на српске, европске, међународне или друге стандарде и сродна документа када би по оцени Републичке комисије таква врста доказа евентуално била оправдана. Такође, указивање подносиоца захтева да се наручилац услед тога што није захтевао поменуте доказе „коцка са квалитетом и функционалношћу уређаја које би могао да добије“ је, по оцени Републичке комисије, неосновано имајући у виду да је наручилац конкурсном документацијом предвидео функционално испитивање опреме и укључење у СДУ као и прописан гарантни рок од најмање 1 (једне) године за изведене радове, испоручену опрему и софтвер од дана потписивања Записника о функционалном испитивању/Записника о пријему изведених радова. На претходно изнети начин наручилац је, по оцени Републичке комисије, онемогућио реализацију уговора који ће за предмет имати испоруку опреме и извођење радова лошијег квалитета од оног који је предвиђен предметном конкурсном документацијом. Имајући у виду наведено Републичка комисија је разматрани навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Републичка комисија је потом разматрала навод подносиоца захтева којим је истакао да није јасно зашто наручилац предметну јавну набавку спроводи као оквирни споразум када су у оквиру обрасца структуре цене јасно дефинисане захтеване количине.

Као неспорно утврђену чињеницу Републичка комисија наводи да наручилац предметну јавну набавку спроводи као отворени поступак ради закључења оквирног споразума на период од 2 године са једним понуђачем до утрошка средстава у износу процењене вредности од 260.000.000,00 динара без ПДВ-а.

Такође је као неспорно утврђено да је наручилац у предметној конкурсној документацији навео да се цена у понуди се исказује у динарима и да су у обрасцу структуре цене дате оквирне количине захтеване опреме, софтвера и радова, обзиром да се прецизне

количине у предметној јавној набавци не могу унапред одредити. Оквирне количине захтеване опреме, софтвера и радова, ће служити само за упоређивање понуда, што неће значити да ће наручилац исте набављати у наведеним количинама. Оквирни споразум ће се извршавати према јединичним ценама, понуђеним у понуди изабраног понуђача у обрасцу 2 - Структура цене, са којим буде закључен оквирни споразум за предметну јавну набавку.

Чланом 3. став 1. тачка 20. ЗЈН је прописано да оквирни споразум представља споразум између једног или више наручилаца и једног или више добављача, чија је сврха утврђивање услова уговора који ће се додељивати током одређеног периода, а који се односе на цене и, где је то прикладно, на количине.

Чланом 40. став 1. ЗЈН је прописано да наручилац може да закључи оквирни споразум након спроведеног поступка јавне набавке из члана 31. ЗЈН.

Чланом 61. став 1. ЗЈН је прописано да је наручилац дужан да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду.

Чланом 61. став 4. тачка 5. ЗЈН је предвиђено да конкурсна документација сходно врсти поступка и природи предмета јавне набавке садржи врсту, техничке карактеристике, квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.

Из цитираних законских одредби произилази да оквирни споразум представља споразум између наручилаца и добављача којим се утврђују услови уговора који ће се додељивати током одређеног периода пре свега у односу на цене које ће се примењивати у реализацији, а где је прикладно утврђују се и услови који се односе на количине. Међутим, како би дошло до остваривања ове сврхе неопходно је да добављач буде изабран применом неког од поступака јавних набавки предвиђених одредбама ЗЈН, а с обзиром на то да је оквирни споразум у складу са одредбом члана 40. ЗЈН дефинисан као посебан облик поступка јавне набавке, а не посебна врста поступка јавне набавке.

То последично значи да се на сам поступак јавне набавке који претходи закључењу оквирног споразума примењују општа правила о поступцима јавних набавки док су посебности овог облика поступка регулисане чланом 40. и 40 а. ЗЈН. Стога се само у том смислу може и применити одредба члана 3. став 1. тачка 20. ЗЈН према којој се оквирним споразумом утврђују услови уговора који ће тек бити закључивани, а који се односе на цене, као и у ситуацијама у којима је то прикладно и на количине. Ова одредба могла би у наведеном смислу да представља само основ за изузетак у поступању наручилаца у поступцима јавних набавки, примерен ситуацијама када за закључење појединачних уговора на основу оквирног споразума није могуће утврђивање количина на које ће се исти односити, с тим што исто не значи да наручилац може када је то могуће да одреди макар оквирне количине, што је у конкретном случају наручилац и учинио.

Наиме, у конкретном случају наручилац је у обрасцу структуре цене дао оквирне количине захтеване опреме, софтвера и радова, обзиром да се прецизне количине у предметној јавној набавци не могу унапред одредити. Оквирне количине захтеване опреме, софтвера и радова, ће служити само за упоређивање понуда, што неће значити да ће наручилац исте набављати у наведеним количинама, већ да ће у периоду од 2 године на колико се закључује оквирни споразум набављати у количини до износа од 260.000.000,00 динара без ПДВ-а на колико је процењена вредност предметне јавне набавке. Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је наручилац за све ставке добара које чине предмет јавне набавке навео оквирне количине, што представља битан параметар у погледу стварања услова за конкурентно формирање цена које ће бити понуђене и које у предметној јавној набавци представљају основ за утврђивање понуђене цене као критеријума за доделу оквирног споразума, то је Републичке комисије оценила да одређене оквирне количине захтеване опреме, софтвера и радова не представљају сметњу за примену оквирног споразума. Услед свега наведеног, неоснован је разматрани навод подносиоца захтева.

Имајући у виду да ће наручилац у предметном поступку јавне набавке опрему, софтвере и радова, набављати у периоду од 2 године на колико се закључује оквирни споразум и то у количини до износа од 260.000.000,00 динара без ПДВ-а на колико је процењена предметна јавна набавка, то је по оцени Републичке комисије, наручилац онемогућен да злоупотребљава буџетска средства како је указао подносилац захтева у допуни захтева за заштиту права. Наиме, наручилац тиме што је у току поступка јавне набавке смањио одређени број трафостаница не подразумева и обавезу наручиоца да смањи процењену вредност предметне јавне набавке, с обзиром на то да ће средства до износа на који је процењена вредност предметне јавне набавке моћи да утроши за преостале трафостанице у оквиру којих ће се реализовати предметна јавна набавка тј. набављати опрема, софтвери и радови путем нарудбенице како је прописано чланом 7. Модела уговора, а што по оцени Републичке комисије није противно члану 40. став 9. ЗЈН. Сходно свему изнетом, разматрани навод подносиоца захтева је оцењен као неоснован.

С обзиром на све напред наведено, Републичка комисија констатује да је поднети захтев за заштиту права у целини неоснован.

Због свега изнетог, Републичка комисија је сходно члану 157. став 6. тачка 2. ЗЈН, одлучила као ставу првом диспозитива овог решења.

Чланом 156. став 1. тачка 3. ЗЈН прописано је да ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писани захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те околност да су, по оцени Републичке комисије, предметни захтеви подносилаца захтева неосновани, то је Републичка комисија о захтевима за накнаду трошкова одлучила као у ставу другом диспозитива овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА

Хана Жукић

Доставити (по ЗУП-у):

- **наручиоцу:** Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, ул. Масарикова бр. 1-3,

- **подносиоцу захтева:** Радња за монтажу индустријских машина „Proces inženjering“ Београд, Врчин, ул. Степе Степановића бр. 8.